

**V Liceum Ogólnokształcące
w Koszalinie**

**Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w
latach 2019 - 2023**

Koszalin 2019

I. Wizja i misja Szkoły

Wizja szkoły.

V Liceum Ogólnokształcące jest placówką przyjazną, służącą rozwojowi ucznia, otwartą na inicjatywy całej społeczności szkolnej. Nasza placówka dba o zgodne z prawem pozyskiwanie dodatkowych funduszy przeznaczonych na rozwój dydaktycznej infrastruktury.

Jesteśmy szkołą, która stwarza optymalne warunki do uzyskania wykształcenia na wysokim poziomie oraz rozwoju indywidualnych zainteresowań, poprzez możliwość udziału w różnorodnych zajęciach dodatkowych.

Nasza placówka jest gotowa do prowadzenia ciekawych zajęć obowiązkowych, na których technologia informacyjna znajduje codzienne zastosowanie.

Uczniowie V Liceum Ogólnokształcącego są systematycznie przygotowani do brania odpowiedzialności za swoje zachowanie i naukę. W placówce duży nacisk kładzie się na bezpieczeństwo naszych wychowanków. Rodzice naszych uczniów czują się współodpowiedzialni za ich prawidłowy rozwój. Często są inicjatorami akcji służących poprawie sytuacji materialnej uczniów oraz warunków ich pracy.

V Liceum Ogólnokształcące pozyskuje sojuszników w środowisku lokalnym. Absolwenci naszej szkoły są dobrymi ludźmi, dobrymi uczniami, a później studentami na wyższym etapie kształcenia.

Misja szkoły.

Nasza szkoła wychowuje i kształci młodego człowieka w taki sposób i w takim kierunku, że umie on sprostać wyzwaniom cywilizacyjnym jakie niesie za sobą XXI wiek.

Nasi uczniowie wychowywani są w duchu wartości patriotycznych, tolerancji i otwartości. Szkoła służy idei zamykającej się w słowach „Uczymy się nie dla szkoły, lecz dla życia”.

II. Podstawy Programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Akty prawne tworzenia Programu wychowawczo- profilaktycznego:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r. poz.356).
- Prawo oświatowe
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015r. poz.1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

2. Podstawy tworzenia Programu

- Prace nad Programem wychowawczo- profilaktycznym V Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie zostały przeprowadzone w czasie roku szkolnego 2019/2020.
- W tworzeniu Programu brali udział rodzice, uczniowie, nauczyciele, pedagog i pedagog z uprawnieniami do prowadzenia psychoterapii i Dyrekcja szkoły.
- Prace i dyskusje wokół Programu zainicjowano na zebraniu Rady Rodziców, kontynuowano na zebraniach klasowych, posiedzeniach Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej, godzinach wychowawczych oraz spotkaniach Zespołu Doradczego ds. Programu złożonego z przedstawicieli uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Program powstał w oparciu o przepisy prawa, diagnozę środowiska szkolnego, dotychczas realizowany program wychowawczo – profilaktyczny i jego ewaluację, wnioski z nadzoru pedagogicznego, oraz o nową podstawę programową – Rozporządzenie Ministra Edukacji narodowej z dnia 30.01.2018r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum kształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia. Dziennik Ustaw z dnia 02.03.2018r. poz. 467.

3. Zadania ogólne szkoły

- 1) Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka.
- 2) Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.
- 3) Kształcenie i wychowanie służy rozwojowi u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i Świata.
- 4) Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady demokracji i tolerancji, sprawiedliwości i wolności.
- 5) Szkoła winna zapewnić wspomaganie wychowawczej roli rodziny swoich uczniów.
- 6) Nauczyciele w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych mają obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawą moralną i obywatelską oraz poszanowaniem godności osobistej.

7) Nauczyciele zobowiązani są do kształcenia i wychowywania młodzieży w umiłowaniu ojczyzny i poszanowania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w duchu humanizmu i tolerancji, wolności sumienia, sprawiedliwości społecznej i szacunku do pracy.

8) Nauczyciele zobowiązani są do wychowania młodzieży zgodnie z ideami demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

9) Szkoła powinna zapewnić młodzieży poczucie bezpieczeństwa, przeciwdziałać przemocy.

10) W celu zapewnienia swoim wychowankom poczucia bezpiecznych warunków nauki wychowania i opieki budynki szkolne i teren szkoły zostały objęte nadzorem kamer CCTV.

4. Tradycje szkoły

1) V Liceum Ogólnokształcące jest spadkobiercą tradycji funkcjonującego w tym samym gmachu przy ul. Jedności 9 Zespołu Szkół Budowlanych. Pracujący od roku 1957 roku nauczyciele i uczyący się w niej na przestrzeni dziesięcioleci uczniowie stworzyli wspólnie wizerunek dobrej szkoły politechnicznej, kształcącej techników budowlanych, drogowych i geodetów oraz dobrze przygotowującej do podjęcia studiów.

2) Pracujący w V Liceum Ogólnokształcącym w Koszalinie nauczyciele kontynuują najlepsze tradycje swoich poprzedników oraz dążą do uzyskania miana dobrej szkoły, szkoły prezentującej wysoki poziom kształcenia i pozwalającej na pełny rozwój osobowości swych uczniów.

3) Siedzibą szkoły jest gmach wybudowany w 1887 r. przy ulicy Jedności 9. Sale lekcyjne znajdują się również w połączonym łącznikiem pawilonie oraz sali gimnastycznej znajdującej się naprzeciwko budynku głównego.

4) Głównymi sojusznikami szkoły w dziale kształcenia i wychowania młodzieży są rodzice uczniów. Wyrażają oni swoją opinię o szkole, wpływają na kształt dokumentów organizujących życie szkoły poprzez swoich przedstawicieli zrzeszonych w Radzie Rodziców. Prezydium Rady Rodziców wyłaniane jest z grona reprezentantów rodziców uczniów z poszczególnych klas.

5) Sojusznikami szkoły są także władze samorządowe miasta oraz instytucje wspierające działania edukacyjne takie jak: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, sądy powszechne i inne.

7) Organizowane jubileusze powstania szkoły oraz zjazdy absolwentów służą pogłębieniu więzi pokoleń absolwentów i uczniów naszej szkoły oraz kształtować wizerunek dokonań uczniów i nauczycieli.

5. Ceremoniał Szkoły

- Szkoła posiada sztandar. Poczest sztandarowy uczestniczy w najważniejszych uroczystościach szkolnych, jak rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego oraz ślubowanie klas pierwszych. Poczest sztandarowy bierze również udział w uroczystościach państwowych na forum miasta.

1. Sztandar jest dla społeczności szkolnej symbolem Polski, Narodu, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko.

2. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji, postaw wyrażających jego poszanowanie.

3. Sztandar towarzyszy młodzieży we wszystkich uroczystych chwilach .

4. Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz w uroczystościach religijnych: mszy świętej, uroczystościach pogrzebowych i innych.

5. Sztandar jest wprowadzany do sali na początku uroczystości i opuszcza miejsce uroczystości przed częścią artystyczną.

6. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi.

7. Sztandar jest przechowywany w gablocie okolicznościowej na korytarzu szkolnym.

8. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej zaszczytna i honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni się znajdować uczniowie godni takiego zaszczytu, o nienagannej postawie.

9. W skład pocztu sztandarowego wchodzi:: chorąży: jeden uczeń asysta: dwie uczennice oraz drugi skład pocztu sztandarowego.

10. Logo szkoły to tarcza z wizerunkiem szkoły biało niebieska.

11. W szkole obchodzony jest Dzień Patrona Szkoły Stanisława Lema.

12. Podczas uroczystości państwowych szkoła jest dekorowana flagami państwowymi.

13. W czasie uroczystości państwowych odśpiewywany jest Hymn Państwowy.

6. Model absolwenta szkoły

Model absolwenta V Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie zakłada wykreowanie następujących cech i predyspozycji osobowościowych oraz osiągnięcie określonych cech i standardów edukacyjnych. Oto one:

Absolwent liceum to młody człowiek, który:

- jest człowiekiem o szerokich horyzontach, otwartym na świat i innych ludzi, wrażliwym społecznie oraz tolerancyjnym,
- wierzy w siebie, nie ma kompleksów, jest dumny ze swoich osiągnięć,
- zna i umiejętnie posługuje się językiem ojczystym,
- posiada umiejętność komunikowania i współdziałanie w grupie,
- umie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce,
- sprawnie posługuje się przynajmniej jednym językiem obcym,
- posiadał wiedzę pozwalającą na zdanie matury i dalsze kształcenie,
- identyfikuje się z tradycją i kulturą własnego regionu,
- identyfikuje się z tradycją i kulturą społeczeństwa i państwa,
- zna zagrożenie społeczne i cywilizacyjne,
- potrafi wyrażać swoje poglądy i bronić własnych przekonań,
- jest gotowy do przeciwstawiania się przejawom patologii życia publicznego (fanatyzmowi, ksenofobii, rasizmowi),
- zna tradycję, historię, obyczaje swojego narodu i szanuje obyczaje innych narodów,
- posiada wiedzę z zakresu ekologii, zdrowotności, bezpieczeństwa i higieny pracy,
- ukształtował w sobie chęć dążenia do osiągnięcia sukcesów organizacyjnych, naukowych, społecznych, sportowych.

III. Program wychowawczo - profilaktyczny

Program obejmuje następujące obszary działań profilaktycznych w cyklu 3 i 4 - letnim:

1. Znajomość praw człowieka.
2. Bezpieczeństwo w szkole.
3. Zapobieganie i ograniczenie niepowodzeń szkolnych.
4. Motywowanie uczniów do nauki i praca z uczniem zdolnym.
5. Spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego.
6. Uczeń wolny od nałogów.
7. Popularyzacja kultury fizycznej.
8. Zapobieganie negatywnym skutkom rozwoju technologii informatycznej i komunikacyjnej.
9. Działania skierowane do rodziców i nauczycieli w zakresie wiedzy psychologiczno - pedagogicznej i umiejętności wychowawczych.
10. Doskonalenie, monitoring i ewaluacja działań profilaktyczno-wychowawczych.

Priorytety:(cele główne programu)

1. Planowanie i realizacja pracy wychowawczo-profilaktycznej i opiekuńczej w aspekcie przestrzegania praw człowieka.
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa uczniów, wyrażająca się zmniejszeniem skali zjawisk agresji i przemocy psychicznej i fizycznej w szkole i w środowisku pozaszkolnym.
3. Promowanie zdrowego stylu życia, konstruktywnych sposobów osiągnięcia satysfakcji osobistej i sukcesu życiowego bez sięgania po narkotyki, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze oraz nowe substancje psychoaktywne i wchodzenia w konflikt z prawem.
4. Doskonalenie form współpracy z rodzicami oraz instytucjami wspierającymi wychowawczo-opiekuńczą rolę rodziny i szkoły.
5. Popularyzacja wiedzy na temat przeciwdziałania używania substancji psychoaktywnych.

Dokumenty wewnętrzne regulujące funkcjonowanie szkoły:

1. Statut Szkoły.
2. Plany pracy wychowawców klas.
3. Szkolne programy nauczania.

Założenia programu wychowawczo - profilaktycznego.

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Profilaktyka jest zatem istotnym elementem wychowania. Treści i działania o charakterze wychowawczym zostały formułowane w oparciu o definicję wychowania określonej w ustawie- Prawo oświatowe, wg której jest ono wspieraniem dziecka ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnionym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Niniejszy program zawiera treści mające na celu ukierunkowanie ucznia w jego dążeniach, pomoc w zbudowaniu właściwej hierarchii wartości, naukę umiejętnego realizowania własnych potrzeb z poszanowaniem drugiego człowieka oraz promocję zdrowego stylu życia. Program został opracowany w oparciu o diagnozę i analizę problemów i trudności społeczności szkolnej, wnioski z badań przeprowadzonych wśród uczniów, ich rodziców(opiekunów) i nauczycieli, których celem było zdiagnozowanie stanu bezpieczeństwa w szkole oraz zidentyfikowanie, a następnie modyfikacja słabych stron pracy szkoły. Program wychowawczo- profilaktyczny dostosowany został do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w zakresie podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, a także korelację działań podejmowanych przez instytucje wspierające wychowawczo-opiekuńczą rolę rodziny i szkoły. Proces wychowawczy będzie ukierunkowany na wartości i podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

Stosowane strategie wychowawczo - profilaktyczne:

1. Informacyjna–ma na celu dostarczać adekwatne, prawdziwe informacje na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwić dokonanie racjonalnego wyboru;
2. Edukacyjna–ma na celu pomoc w rozwijaniu własnych umiejętności psychologicznych i społecznych, takich jak: umiejętność nawiązywania kontaktu z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, opieranie się naciskom otoczenia, itp.;

3. Alternatywna—ma na celu stwarzanie możliwości realizowania własnych potrzeb społecznych poprzez pozytywną działalność, np. sport, działalność artystyczną, czy społeczną —umożliwia uczniom zaspokajanie potrzeb aktywności, osiągnięcie uznania, sukcesu, przynależności;

4. Interwencyjna—ma na celu pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu swoich problemów oraz wspieranie ich w sytuacjach kryzysowych.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest skierowany do uczniów, ich rodziców(opiekunów), nauczycieli i pracowników szkoły.

Działania profilaktyczno- wychowawcze skierowane do uczniów:

INFORMACYJNE

— dostarczenie uczniom wiedzy na temat zagrożeń okresu adolescencji (spotkania z pedagogiem szkolnym, godziny wychowawcze, zajęcia wychowania do życia w rodzinie, lekcje biologii, religii i inne.);

— spotkanie informacyjne z funkcjonariuszem policji na temat prawnych i moralnych skutków agresji, łamania prawa, nie przestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa;

— zapoznanie uczniów z systemem pomocy oferowanej przez szkołę (opieka pedagoga szkolnego, pielęgniarki szkolnej, oferta pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych instytucji);

— zapoznanie uczniów z procedurą załatwiania spraw i problemów-hierarchia organów szkoły (wychowawca/rodzic/nauczyciel-pedagog szkolny-wicedyrektorzy-dyrektor szkoły);

— zapoznanie uczniów ze statutem szkoły, regulaminem szkoły, programem wychowawczo-profilaktycznym.

EDUKACYJNE

— zajęcia integracyjne w klasach pierwszych-adaptacja uczniów w szkole;

— zajęcia prowadzone w ramach godzin wychowawczych- treningi umiejętności społecznych (empatia, umiejętności rozwiązywania konfliktów, asertywność, autoprezentacja itp.);

- zajęcia na temat rozpoznawania zachowań agresywnych, ich etiologii, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, konstruktywnego reagowania w sytuacjach napięcia, radzenia sobie ze stresem i frustracją, elementy Treningu Zastępowania Agresji;
- realizacja programów profilaktycznych - warsztaty, spektakle teatralne, pogadanki, itp.;

ALTERNATYWNE

- wypracowanie przez uczniów klasy norm postępowania, prawidłowych relacji koleżeńskich, zasad adekwatnych zachowań do sytuacji i miejsca, w której się znajdują; dokonywanie okresowej analizy przestrzegania norm i zasad panujących w szkole; samoocena-wpływ ucznia na atmosferę w klasie i szkole;
- integracją społeczności szkolnej (dzień sportu, działalność samorządu uczniowskiego, itp.), włączenie uczniów w przedsięwzięcia, programy, imprezy realizowane na terenie szkoły;
- rozwijanie działalności samorządowej uczniów;
- aktywizowanie uczniów w przedsięwzięcia realizowane w środowisku lokalnym (akcje, koncerty charytatywne, itp.);
- propozycja zajęć o charakterze kulturalnym i krajoznawczym (wycieczki, rajdy, wyjścia do kina, teatru, filharmonii, muzeum, koncerty, targi edukacyjne itp.);
- organizacja zajęć pozalekcyjnych i kółek zainteresowań- umożliwianie młodzieży rozwijania pasji, promowanie kulturalnego i aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu.

INTERWECYJNE

- analiza informacji zawartych w dokumentacji uczniów klas pierwszych;
- wyodrębnienie grup podwyższonego ryzyka (uczniów nie realizujących obowiązku nauki i mających wysoką absencję na zajęciach szkolnych; uczniów drugorocznych, mających niepowodzenia szkolne, trudności w nauce; uczniów wchodzących w konflikty z prawem, objętych kuratelą sądową, przejawiających zachowania agresywne na terenie szkoły, stosujących przemoc; uczniów zagrożonych uzależnieniami; uczniów z rodzin niewydolnych wychowawczo, rozbitych, wychowujących się w rodzinach zastępczych, sieroty; uczniów mających trudności w nawiązywaniu prawidłowych kontaktów interpersonalnych, wyalienowanych; uczniów mających dostosowanie wymagań edukacyjnych, ścisła współpraca z rodziną i instytucjami;
- pedagogizacja rodziców, wychowawców, nauczycieli-organizacja pogadanek, szkoleń;

- konsekwentne i natychmiastowe reagowanie na wszelkiego rodzaju akty przemocy i agresji oraz nieprawidłowości w zachowaniu uczniów przez wszystkich pracowników szkoły;
 - stosowanie kontraktów, zawieranych z agresorami, uczniami łamiącymi zasady w współżycia w społeczności szkolnej, zagrożonych demoralizacją, współpraca wielokierunkowa: rodzic(prawny opiekun)-uczeń-wychowawca-nauczyciel-pedagog szkolny-dyrekcja).
- diagnozowanie i ocena zagrożenia narkomanią.

Działania profilaktyczno-wychowawcze skierowane do rodziców uczniów:

INFORMACYJNE

- organizacja systematycznych zebrań i konsultacji dla rodziców;
- przekazywanie rodzicom na bieżąco informacji o sytuacji wychowawczej w szkole, problemach i sukcesach pedagogicznych;
- informowanie o zmianach w aktach prawnych i poprawkach w dokumentach regulujących pracę szkoły;
- informowanie o prawach i obowiązkach rodzica i ucznia.

EDUKACYJNE

- pedagogizacja rodziców-szkolenia prowadzone przez specjalistów- wywiadówki profilaktyczne;
- zapoznanie rodziców z ofertą pomocy ze strony instytucji wspierających rodzinę w działaniach opiekuńczo-wychowawczych.

ALTERNATYWNE

- rozmowy indywidualne z rodzicami- podkreślanie dobrych cech ich dziecka, jego sukcesów;
- umożliwianie rodzicom współdecydowania o sprawach szkoły poprzez uczestniczenie w pracach trójek klasowych, w Radzie Rodziców, współpracę z wychowawcą klasy, włączenie się w organizację przedsięwzięć realizowanych na terenie szkoły;

— udział rodziców w ważnych momentach życia szkoły oraz uroczystościach szkolnych (wręczenie rodzicom listów pochwalnych i gratulacyjnych, podziękowań podczas akademii na forum społeczności szkolnej).

INTERWENCYJNE

— dbanie o dobro dziecka- interwencja w przypadku niekorzystnej, zagrażającej prawidłowemu rozwojowi dziecka sytuacji rodzinnej;

— współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę i szkołę w działaniach opiekuńczo-wychowawczych (m.in. sąd, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Centrum Pomocy Rodzinie, policja, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i in.);

— terapia pedagogiczna.

Działania profilaktyczno-wychowawcze skierowane do nauczycieli:

INFORMACYJNE

— informowanie o aktualnej sytuacji wychowawczej na terenie szkoły- zespoły wychowawcze, rady pedagogiczne, indywidualne konsultacje, rozmowy z innymi nauczycielami, pedagogiem, dyrekcją, pielęgniarką szkolną, rodzicami, prawnymi opiekunami, uczniami i in.;

— dostarczanie informacji na temat potrzeb szkoły w zakresie wychowania i opieki oraz możliwości doskonalenia warsztatu wychowawcy;

— zapoznanie z systemem pomocy oferowanej przez szkołę i instytucje, z którymi szkoła współpracuje, procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych;

— gromadzenie literatury, materiałów, konspektów zajęć na temat kształtowania podstawowych umiejętności społecznych i najnowszej wiedzy pedagogiczno-psychologicznej- biblioteka szkolna.

EDUKACYJNE

— organizowanie szkoleń dla nauczycieli, warsztatów prowadzonych przez specjalistów;

ALTERNATYWNE

- współpraca nauczyciela z dyrektorem szkoły, pozostałymi nauczycielami, pedagogiem i innymi pracownikami szkoły oraz instytucjami pozaszkolnymi;
- wsparcie nauczyciela, łagodzenie napięć, pomoc w rozwiązywaniu problemów, przezwyciężaniu trudności;
- ewaluacja podjętych działań;
- przydział czynności dodatkowych- umożliwienie nauczycielowi realizację siebie w innych obszarach;
- ocena podjętych przedsięwzięć, zadań.

Pomoc psychologiczno – pedagogiczna, w szczególności uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

- Rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychicznych uczniów
- Wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej

Kształcenie uczniów z niepełnosprawnością

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
2. Obejmowanie kształceniem specjalnym młodzieży wymagającej stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.
3. Organizowanie uczniom kształcenia i wychowania, które stosownie do ich potrzeb umożliwia naukę, w dostępnym dla nich zakresie i usprawnia zaburzone funkcje.
4. Zapewnienie specjalistycznej pomocy i opieki.
5. Dostosowanie treści, metody oraz organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów.
6. Umożliwianie uczniom korzystania z pomocy psychologiczno- pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej.
7. Umożliwianie pobierania nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie zgodnie z jej indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami.

8. Otaczanie opieką uczniów z dysfunkcjami poprzez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania, zajęć rewalidacyjnych i innych zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
9. Zmniejszanie różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między ośrodkami miejskimi i wiejskimi.
10. Zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkole.
11. Otaczanie opieką uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej i życiowej poprzez działania wychowawcze oraz zadania realizowane przez wychowawców klas, pedagoga i pedagoga z uprawnieniami do prowadzenia psychoterapii współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny.
12. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.
13. Zapewnianie pomocy pedagogów wspomaganą badaniami i zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Realizatorzy programu:

1. dyrekcja szkoły
2. wychowawcy klas
3. pedagog szkolny
4. nauczyciele
5. pielęgniarka szkolna
6. opiekun szkolnego koła PCK
7. opiekun szkolnego klubu wolontariuszy
8. koordynator ds. bezpieczeństwa w szkole
9. pracownicy administracji
10. rodzice(opiekunowie)
11. zaproszone do współpracy instytucje

Zadania w tworzeniu i realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego

Zadania wychowawcy klasy:

1. Diagnozowanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej i rozpoznawanie zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów.
2. Wdrażanie spójnego programu działań wychowawczo-profilaktycznych wynikających z potrzeb zespołu klasowego.
3. Rozpoznawanie problemów dotyczących poszczególnych uczniów i podejmowanie działań, mających na celu rozwiązanie ich i zapobieganie ich eskalacji.
4. Budowanie prawidłowych relacji z uczniami, opartych na wzajemnym szacunku i zrozumieniu.
5. Budowanie w klasie atmosfery zaufania i współpracy.
6. Dokonywanie systematycznej oceny skuteczności prowadzonych przez siebie działań, modyfikowanie ich, dostosowywanie do aktualnych potrzeb.
7. Włączenie do realizacji programu innych nauczycieli i specjalistów.
8. Inicjowanie kontaktów uczniów i ich rodziców(opiekunów) z pedagogiem.
9. Doskonalenie umiejętności zawodowych w obszarze działań wychowawczo-profilaktycznych.
10. Planowanie i realizacja planu pracy wychowawcy klasy w aspekcie przestrzegania praw człowieka.

Zadania pedagoga

1. Diagnozowanie problemów opiekuńczo-wychowawczych szkoły.
2. Diagnozowanie i ocena ryzyka zagrożenia narkomanią wśród uczniów.
3. Monitorowanie i koordynacja realizacji działań profilaktyczno-wychowawczych.
4. Terapia indywidualna dla młodzieży i ich rodzin.
5. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla uczniów.
6. Pedagogizacja rodziców.
7. Obejmowanie pomocą i opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów wymagających wsparcia i zindywidualizowania działań wychowawczych.
8. Systematyczna współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami, udzielanie im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych.

Zadania rodziców:

1. Uczestniczenie w diagnozie potrzeb uczniów w zakresie profilaktyki.
2. Systematyczna współpraca z wychowawcą klasy.
3. Udział w realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego - wspieranie działań inicjowanych przez szkołę.
4. Dbanie o dobro dziecka i społeczności szkolnej - adekwatne reagowanie w sytuacjach pojawienia się zagrożeń dla prawidłowego rozwoju młodego człowieka – korzystanie z pomocy pedagoga, szukanie wsparcia w specjalistycznych placówkach.

Główne obszary oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych, wynikające z diagnozy problemów szkoły:

1. Poprawa dyscypliny w szkole i kształtowanie kultury osobistej w życiu codziennym.
2. Rozwój samorządności i zaangażowania uczniów w życie szkoły.
3. Podniesienie frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.
4. Ograniczenie niepowodzeń szkolnych.
5. Wspieranie rodziny –pedagogizacja rodziców w zakresie wiedzy psychologicznej i umiejętności wychowawczych, dostarczanie informacji na temat zagrożeń okresu dojrzewania. Popularyzacja wiedzy na temat praw człowieka i obywatela.
6. Praca z uczniem słabym i zdolnym.
7. Promowanie kultury fizycznej.
8. Kształtowanie postaw patriotycznych wśród uczniów.
9. Popularyzacja wiedzy wśród uczniów, rodziców(opiekunów), nauczycieli na temat przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych.
10. Popularyzacja wiedzy wśród uczniów, rodziców(opiekunów), nauczycieli na temat cyberzagrożeń.

(PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH – tabela)

Wybór praw podstawowych z Deklaracji o Prawach Dziecka

- 1) Każde dziecko ma wrodzone prawo do życia.
- 2) Każde dziecko ma prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania.
- 3) Zespół respektuje prawa i obowiązki rodziców, opiekunów prawnych, odnośnie ukierunkowania dziecka, w zakresie jego praw, w sposób zgodny z rozwijającymi się zdolnościami dziecka.
- 4) Swoboda wyrażania wyznawanej religii lub przekonań może podlegać tylko takim ograniczeniom, które są przewidziane prawem i są konieczne dla ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, zdrowia lub moralności społeczeństwa, bądź podstawowych praw i wolności innych osób.
- 5) Dzieci mają prawo do swobodnego zrzeszania się oraz wolności pokojowych zgromadzeń.
- 6) Żadne dziecko nie będzie podlegało arbitralnej lub bezprawnej ingerencji w sferę życia prywatnego, rodzinnego lub domowego, czy w korespondencję, ani bezprawnym zamachom na jego honor i reputację.
- 7) Dziecko ma prawo do ochrony prawnej przeciwko tego rodzaju ingerencji lub zamachom.
- 8) Nauka dziecka powinna być ukierunkowana na:
 - a) rozwijanie w jak najpełniejszym zakresie osobowości, talentów oraz zdolności umysłowych i fizycznych dziecka;
 - b) rozwijanie szacunku dla praw człowieka i podstawowych swobód,
 - c) rozwijanie szacunku dla rodziców dziecka,
 - d) rozwijanie szacunku dla tożsamości kulturowej dziecka oraz języka i wartości narodowych kraju, w którym mieszka dziecko, kraju, z którego dziecko pochodzi, jak i innych kultur;
 - e) przygotowanie dziecka do odpowiedzialnego życia w wolnym społeczeństwie, w duchu zrozumienia, pokoju, tolerancji, równowartości płci oraz przyjaźni pomiędzy wszystkimi narodami, grupami etnicznymi, narodowymi i religijnymi oraz osobami rdzennego pochodzenia;
 - f) rozwijania poszanowania środowiska naturalnego.

Postępowanie w sytuacjach nietypowych bądź nadzwyczajnych

- 1) W przypadku sytuacji o charakterze nadzwyczajnym, informacje o tym nauczyciel lub inny pracownik szkoły, natychmiast przekazuje do głównego sekretariatu szkoły osobiście, lub za pośrednictwem gospodarza klasy, a w ostateczności, innego, imiennie wskazanego ucznia. Powyższy sposób informowania powinien być powszechnie znany, jako wymagana forma postępowania w takiej sytuacji.
- 2) Informację pracownik sekretariatu niezwłocznie przekazuje dyrektorowi lub jednemu z zastępców dyrektora, który ma obowiązek pokierowania dalszymi działaniami.
- 3) Należy dokonać oceny jakiego rodzaju dobro jest naruszone lub zagrożone. Przede wszystkim należy ustalić, czy nie jest bezpośrednio zagrożone życie lub zdrowie ucznia, nauczyciela lub innej osoby. W takim wypadku należy pojąć każde, dostępne działania i wszelkie środki, aby to zagrożenie usunąć. Należy w razie potrzeby zwrócić się o pomoc do obecnych osób, w pierwszym rzędzie zawsze do nauczycieli lub innych pracowników szkoły.
- 4) Udzielenie pomocy jest obowiązkiem każdej z osób zatrudnionych i przebywających.
- 5) W celu uzyskania doraźnej pomocy medycznej należy najpierw niezwłocznie poinformować szkolną pielęgniarkę lub, o ile jest taka konieczność, wezwać pogotowie ratunkowe. Powinno być także powszechnie wiadome, kto z pracowników posiada kwalifikacje w zakresie doraźnej pomocy medycznej.
- 6) W wypadku zagrożenia o charakterze pożarowym, chemicznym, budowlanym lub innym, należy w pierwszej kolejności wezwać pomocy straży pożarnej.
- 7) W wypadku zagrożenia wynikającego z zachowań agresywnych uczniów lub innych osób należy bezzwłocznie wezwać policję.
- 8) Po usunięciu zagrożenia dyrektor szkoły osobiście, bądź inna wyznaczona przez niego osoba, podejmuje postępowanie zmierzające do ustalenia w najkrótszym czasie osoby odpowiedzialnej za jego wywołanie. W trakcie tych czynności należy sporządzać notatki potwierdzające treść i źródło uzyskiwanych informacji
- 9) W przypadku stwierdzenia, że zagrożenie wywołali uczniowie, należy niezwłocznie po ich wysłuchaniu wezwać rodziców lub opiekunów prawnych i poinformować o powyższym. Wysłuchanie, o którym mowa, powinno być przeprowadzone przez dwóch nauczycieli. W miarę możliwości jedną z tych osób powinien być jeden z dyrektorów lub pedagogów szkolnych.
- 10) W przypadku popełnienia przez ucznia czynu niedozwolonego (przestępstwa) lub o daleko posuniętej demoralizacji, niezależnie od powyższych działań i podjętych decyzji, szkoła powiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

Współpraca z rodzicami

Głównym zadaniem programu wychowawczo - profilaktycznego jest rozwijanie dialogu, partnerstwa i współdziałania nauczycieli z rodzicami. Rozwijaniu współpracy z rodzicami służą różnorodne formy współdziałania:

1) Wymiana informacji na linii rodzice – szkoła.

a) zaznajamianie rodziców z zadaniami dydaktyczno – wychowawczymi szkoły podczas spotkań z rodzicami,

b) udzielanie rzetelnej informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia, podkreślanie jego mocnych stron i obszarów wymagających pomocy,

c) udzielanie rzetelnej informacji o zasadach i procedurach wystawiania ocen klasyfikacyjnych i możliwych procedurach odwoławczych od wystawionych ocen,

d) udzielenie informacji o możliwościach udzielania pomocy w przypadku wystąpienia trudności dydaktyczno – wychowawczych,

e) opiniowanie pracy szkoły przez rodziców oraz przekazywanie nauczycielom własnych oczekiwań.

2) Współpraca z Radą Rodziców. Do kompetencji Rady Rodziców należy:

a) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną:

— programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczo - profilaktycznym skierowane do uczniów, rodziców/opiekunów realizowanego przez nauczycieli, pedagogów, dyrekcje szkoły i pracowników.

b) opiniowanie programu

c) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły,

d) rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki,

e) wspólny wybór instytucji ubezpieczeniowej i przydzielanie pomocy materialnej uczniom.

3) Wspomaganie funkcji wychowawczej rodziny i domu:

a) wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodzicami, opiekunami prawnymi,

b) umożliwienie rodzicom zdobywania wiedzy na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów wychowawczych,

c) pozyskiwanie do współpracy fachowców do prowadzenia warsztatów lub pogadanek z uczniami, nauczycielami i rodzicami;

d) informowanie rodziców będących w trudnej sytuacji materialnej o gromadzeniu dokumentacji i zaświadczeń niezbędnych w przypadku ubiegania się uczniów o pomoc finansową.

4) Integracja społeczności szkolnej:

a) angażowanie rodziców do organizacji imprez szkolnych,

b) uczestnictwo rodziców w uroczystościach szkolnych, takich jak: Święto Edukacji Narodowej, rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego i inne.

Współpraca z Samorządem Uczniowskim

1) Program zakłada aktywną rolę uczniów w procesie wychowawczym, co oznacza udział przedstawicieli samorządu uczniowskiego w:

a) zapewnieniu demokratycznych zasad wyboru samorządów klasowych oraz samorządu szkolnego,

b) opracowaniu dokumentów związanych z funkcjonowaniem szkoły (np. Statut Szkoły, WSO, regulaminy),

c) reprezentowaniu społeczności szkolnej w sprawach spornych dotyczących przestrzegania Statutu Szkoły, WSO i przyjętych regulaminów,

d) organizowaniu imprez, uroczystości, realizowaniu inicjatyw, akcji charytatywnych,

e) diagnozowaniu pracy szkoły.

Współpraca z instytucjami lokalnymi

1) Nauczyciele, wychowawcy oraz pedagodzy realizują program przy współpracy z:

a) Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Koszalina,

b) Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,

c) Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

d) Komendą Miejską Policji,

e) Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii,

f) instytucjami związanymi z rynkiem pracy,

g) innymi instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji działań wychowawczo – profilaktycznych.

Ewaluacja programu wychowawczo- profilaktycznego

1) Program będzie podlegać ocenie w odniesieniu do wybranych obszarów tj. strategii oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych, tematyka realizowanych zadań i formy realizacji według corocznego harmonogramu Zespołu ds. Ewaluacji wewnętrznej i diagnoz.

2) Zakłada się następujące formy ewaluacji programu:

a) ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców(opiekunów),

b) analiza dokumentacji prowadzonej przez wychowawców, pedagoga,

c) rozmowy z uczniami i rodzicami,

d) obserwacja zachowań uczniów.